

Sygn. akt X GC 338/16

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 grudnia 2016 r.

Sąd Okręgowy w Gliwicach X Wydział Gospodarczy

w składzie:

Przewodniczący SSO Iwona Wańczura

Protokolant Katarzyna Bocian

po rozpoznaniu w dniu 15 grudnia 2016 r. sprawy

z powództwa K. Ł.

przeciwko: M. K. (1) i M. K. (2)

o zapłatę

1) oddała powództwo,

2) zasądza od powoda na rzecz pozwanego M. K. (1) kwotę 14 417 zł (czternaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu,

3) zasądza od powoda na rzecz pozwanego M. K. (2) kwotę 14 417 zł (czternaście tysięcy czterysta siedemnaście złotych) tytułem kosztów procesu.

SSO Iwona Wańczura

Sygn. akt X GC 338/16

UZASADNIENIE

Pozwem wniesionym 31 maja 2016 r. powód K. Ł. domagał się zasądzenia solidarnie od pozwanych M. K. (1) i M. K. (2) kwoty 494 772 zł 108 722,42 zł z ustawowymi odsetkami od 29 kwietnia 2014 r. i kosztami procesu. Twierdził, że w 2011 r. zakupił naczepę od (...) Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością, w której pozwani pełnili funkcje członków zarządu. Naczepa okazała się wadliwa, spółka początkowo naprawiała ją, potem mimo wezwania odmówiła dalszych napraw. W listopadzie 2012 r. pełnomocnik powoda odstąpił od umowy sprzedaży i wezwał (...)Staff do zwrotu ceny sprzedaży, a w maju 2013 r. złożył przeciwko spółce pozew w Sądzie Okręgowym w Toruniu o zapłatę 419 437 zł. W tym postępowaniu spółka złożyła sprzeciw od nakazu zapłaty

w postępowaniu upominawczym, a zostało ono umorzone 28 kwietnia 2014 r. po wykreśleniu spółki (...) z Krajowego Rejestru Sądowego, dokonany po przeprowadzeniu procesu likwidacji spółki. Powód dochodził roszczenia na podstawie art. 299 ksh, podnosząc, że pozwani jako członkowie zarządu spółki (...), a M. K. (1) nadto jako jej likwidator, ponoszą odpowiedzialność za dług spółki, a fakt jej wykreślenia stanowi dowód bezskuteczności egzekucji.

W odpowiedzi na pozew każdy z pozwanych wniósł o oddalenie powództwa oraz zasądzenie od powoda kosztów procesu. Pozwani zarzucili, że sprzedana naczepa nie posiadała żadnych ukrytych wad, natomiast była nieprawidłowo użytkowana, co było przyczyną usterek, które spółka usunęła. Niewłaściwa eksploatacja stanowiła też skutek

w postaci pożaru naczepy. Pozwani kwestionowali też faktury, które miałyby wykazywać wysokość szkody poniesionej przez powoda oraz sam fakt odstąpienia od umowy. Zarzucili również brak podstawy prawnej do wytoczenia powództwa przeciwko członkom zarządu z mocy art. 299 ksh z uwagi na brak tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce, którego istnienie stanowi podstawę oceny, że egzekucja przeciwko spółce okazała się bezskuteczna. Powód wiedział o likwidacji spółki (...)lecz nie przystąpił do postępowania o wykreślenie jej z Krajowego Rejestru Sądowego.

Pozwany M. K. (2) zgłosił nadto zarzut przedawnienia roszczenia oraz podniósł brak legitymacji biernej, gdyż od lipca 2012 r. nie pełnił funkcji członka zarządu, a w czasie, gdy wchodził w skład zarządu nie istniał obowiązek zgłoszenia wniosku o ogłoszenie upadłości

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

(...) Spółka z ograniczoną odpowiedzialnością w Ś. została zarejestrowana w rejestrze przedsiębiorców Krajowego Rejestru Sądowego 5 maja 2010 r. Uchwałą z 31 stycznia 2013 r. nadzwyczajne zgromadzenie wspólników rozwiązało spółkę, wyznaczając jako likwidatora jej wspólnika i dotychczasowego członka zarządu – M. K. (1). Pozwany M. K. (2) sprawował funkcję członka zarządu spółki do lipca 2012 r. Prawomocnym postanowieniem z 7 lutego 2014 r. Sąd Rejonowy Katowice-Wschód w Katowicach w sprawie KA.VIII NS-REJ.KRS/(...) dokonał wpisu o ukończeniu w dniu 20 grudnia 2013 r. postępowania likwidacyjnego i wykreślił spółkę z Krajowego Rejestru Sądowego.

dowód: odpis z KRS – k.13-17, postanowienie – k.18, zeznania pozwanych – k. 205- 207 i 224, 226

W dniu 4 października 2011 r. powód kupił od spółki (...) nową naczepę typu 2. (...)18-20.2W-2H za kwotę 467 400 zł. W 2012 r. naczepa była trzykrotnie oddawana powodowi do naprawy w związku ze stwierdzonymi usterkami i awariami. W dniu 29 czerwca 2012 r. podczas jazdy naczepa uległa pożarowi.

dowód: faktura – k.46, zeznania stron – k. 205- 207 i 224, 226

W maju 2013 r. powód złożył w Sądzie Okręgowym w Toruniu pozew przeciwko spółce o zapłatę kwoty 419 437 zł. Od wydanego 27 czerwca 2013 r. nakazu zapłaty spółka wniosła sprzeciw, oznaczając swą firmę dodatkowym określeniem „w likwidacji”. Domagała się oddalenia powództwa. Postępowanie, toczące się pod sygn. akt VI GC 175/13, zostało 28 kwietnia 2014 r. umorzone wobec wykreślenia spółki (...) z Krajowego Rejestru Sądowego.

dowód: pozew, sprzeciw spółki, postanowienie – w aktach SO w Toruniu VI GC 175/13

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił w oparciu o powołane dokumenty i zeznania stron, które pokrywały się co do większości faktów, różniąc wyłącznie odnośnie do oceny przyczyn awarii naczepy i w konsekwencji – powodu jej pożaru. Sąd oddalił natomiast pozostałe wnioski dowodowe, w tym o dopuszczenie dowodu z opinii biegłych na okoliczność wad naczepy i wysokości szkody powoda oraz sytuacji finansowej spółki (...), gdyż w świetle pozostałych dowodów i okoliczności sprawy nie były one istotne dla jej rozstrzygnięcia.

Sąd zważył:

Powód opierał swe roszczenie o przepis art. 299 § 1 k.s.h., zgodnie z którym, jeżeli egzekucja przeciwko spółce okaże się bezskuteczna, członkowie zarządu odpowiadają solidarnie za jej zobowiązania.

W orzecznictwie i doktrynie wskazuje się, że wykazanie bezskuteczności egzekucji może odbyć się na podstawie wszelkich dowodów, o ile tylko wynika z nich niekorzystna sytuacja finansowa dłużnika, nie rokująca spłaty zobowiązań. Nie jest zatem w tych przypadkach konieczne inicjowanie postępowania egzekucyjnego w celu uzyskania postanowienia komornika o umorzeniu egzekucji wobec jej bezskuteczności.

Utrwalony natomiast pozostaje pogląd, że odpowiedzialność członków zarządu uzależniona jest w pierwszym rzędzie od istnienia tytułu wykonawczego przeciwko samej spółce. W tym zakresie Sąd podziela w całości uchwałę Sądu Najwyższego z dnia

15 czerwca 1999 r., III CZP 10/99, podzielaną w późniejszych orzeczeniach tego Sądu, w której stwierdził on, że wierzyciel powołujący się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce z o.o. nie może pozwać członka zarządu tej spółki na podstawie art. 298 § 1 k.h. (aktualnie 299 k.s.h.) bez uprzedniego uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce. Skoro bowiem wymieniony przepis uzależnia możliwość wystąpienia z przewidzianym w nim roszczeniem od "okazania się" bezskuteczności egzekucji, to jego hipoteza niewątpliwie obejmuje uprzednie wszczęcie egzekucji, a tym samym jeszcze wcześniejsze uzyskanie tytułu wykonawczego.

Pozwani w pismach procesowych wskazali obszerne orzecznictwo sądowe, wspierając powyższy pogląd, z którym w pełni należy się zgodzić.

Z kolei powód na uzasadnienie swego stanowiska powołał jednostkowy wyrok Sądu Najwyższego z dnia 13 grudnia 2006 r., II CSK 300/06, w uzasadnieniu którego wyrażono pogląd, że z uwagi na utratę przez spółkę bytu prawnego, w związku z wykreśleniem jej

z rejestru, należy uznać, że zachodzi szczególnie uzasadniony wypadek, usprawiedliwiający odstępstwo od zasady, zgodnie z którą, wierzyciel powołujący się na bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce z ograniczoną odpowiedzialnością nie może pozwać członka zarządu tej spółki na podstawie art. 299 k.s.h. bez uprzedniego uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce, i pozwalający w drodze wyjątku na wykazanie istnienia wierzytelności wobec spółki w procesie przeciwko członkom jej zarządu. W uzasadnieniu wyroku Sąd Najwyższy wyraźnie wskazał, że zasadniczo podziela stanowisko wyrażone

w uchwale z 15 czerwca 1999 r. oraz argumentację przytoczoną dla jego uzasadnienia, które znalazły również uznanie w doktrynie, a wyjątkowość sytuacji upatrywał w okolicznościach sprawy. Wierzyciel zgłosił bowiem swoje roszczenia w postępowaniu upadłościowym, będącym szczególnym rodzajem egzekucji uniwersalnej i do czasu zakończenia tego postępowania nie miał możliwości uzyskania tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce. Tytułem takim mógł być dopiero wyciąg z ustalonej listy wierzytelności, art. 170 § 1 Pr. upadł. stanowił bowiem, że po ukończeniu lub umorzeniu postępowania upadłościowego wyciąg z ustalonej listy wierzytelności, zawierający oznaczenie wierzytelności oraz sumy na jej poczet od wierzyciela otrzymanej, jest tytułem egzekucyjnym przeciwko upadłemu. Sąd ustalił wszystkie dane wymagane treścią art. 170 § 1 Pr. upadł., a bezskuteczność egzekucji przeciwko spółce nie budziła wątpliwości.

Takich szczególnie uzasadnionych okoliczności nie sposób upatrywać w realiach niniejszej sprawy. Wobec spółki (...) prowadzone było postępowanie likwidacyjne,

o czym powód powinien wiedzieć nie tylko z ogłoszenia w Monitorze Sądowym

i Gospodarczym, ale także z treści pism procesowych tej spółki, składanych w postępowaniu toczącym się przed Sądem Okręgowym w Toruniu. Nie zgłosił swej wierzytelności w tym postępowaniu, ani nie podjął żadnych kroków w celu zapobieżenia wykreśleniu spółki

z rejestru, powodującemu utratę jej bytu prawnego. Nie uzyskał tytułu egzekucyjnego przeciwko spółce, co powoduje, że roszczenie przeciwko członkom zarządu nie zasługuje na uwzględnienie, gdyż przedmiotem postępowania toczącego się w oparciu o przepis

art. 299 k.s.h. nie jest ustalenie zobowiązania spółki. Początek formularza

Dół formularza

Z powyższych względów roszczenie powoda z braku podstawy prawnej podlegało oddaleniu.

O kosztach orzeczono na podstawie art. 98 k.p.c. w zw. z § 6 pkt 7 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych.

SSO Iwona Wańczura